

PSS "Agroznanje"

**B
I
L
T
E
N**

BESPLATAN PRIMERAK

Sadržaj:

- ❖ *Spremanje silaže i senaže od travno-leguminoznih smeša, (N. Pipović, dipl.ing.), str. 2.,*
- ❖ *Tehnologija proizvodnje rasada kupusa za kasnu proizvodnju, (S. Kodžopeljić, dipl.ing.), str 3.,*
- ❖ *Zaštita lucerke i zaštita povrća, (S. Dželatović, dipl.ing), str. 4.,*
 - ❖ *Traminac, (V. Trandafilović, dipl.ing.), str. 4.,*
 - ❖ *Ljuštenje oranica, (S. Cvetković, dipl.ing.), str.5.,*
 - ❖ *Navodnjavanje kukuruza, (V. Aleksić, dipl.ing.), str. 6.*

Jun,
2010. godine

Tel. 019/436-865

Fax: 019/429-185

E-mail:

psszajecar@ymail.com

Spremanje silaže i senaže **od** **travno – leguminoznih smeša**

Tradicionalan način spremanja sena - konzervisanje lucerke, deteline, trava i travno-leguminoznih smeša kod nas je prirodno sušenje na suncu. Pored ove, postoji i druga, mada nedovoljno poznata mogućnost za konzervisanje zelene mase, *spremanje silaže ili senaže*.

Ovakva hrana je po sastavu i osobinama sličnija zelenoj masi u odnosu na seno, a postupak siliranja u manjoj meri zavisi od vremenskih uslova. Istina je da tehnologija siliranja ili senažiranja predstavlja za početnike pravi mali izazov. Međutim, i taj problem se može lako prevazići korišćenjem adekvatne literature, konsultovanjem stručnjaka, ali i konsultovanjem proizvođača koji više godina uspešno spremaju silažu lucerke.

U uslovima suvog ratarenja prvi otkos lucerke i travâ je količinski najvažniji, jer se u odnosu na godišnje prinose dobije i 50-60%. U malom broju slučajeva, na parcelama i kod farmera koji zalivaju livade i obavljaju sve mere vezane za prihranjivanje i zaštitu od štetočinâ, godišnji prinosi zelene mase ili sena su znatno veći, a prinosi po otkosima su ravnomerniji. U takvim slučajevima dobija se pet, a ponekad i šest otkosa, dok godišnja proizvodnja sena iznosi i do 20 t/ha. Ovakve livade se koriste 6-8 godina, pa i duže, a sve to na kraju utiče da su troškovi proizvodnje hrane (*senâ*) znatno niži. Nasuprot tome, na parcelama gde nema zalivanja, ali i drugih agrotehničkih merâ, najčešće se u toku vegetacije dobija tri otkosa, pri čemu je udeo mase po otkosima u godišnjem prinosu 50-60% : 30-35% : 15-20%, dok je godišnja proizvodnja sena 6-8 t/ha.

Najveći problem pri sušenju prvog otkosa za seno jesu česte kiše u maju mesecu, kao i visoka vlažnost vazduha i tla. Osim toga,

biljke iz prvog otkosa odlikuju se grubljim stablom i manjim učešćem lišća u ukupnoj

biljnoj masi. U takvoj masi, lišće se brže suši u odnosu na stablo, a presušeno lišće se lako kruni i opada, a sa njim se gubi i najhranljiviji deo biljke. Naime, u lišću lucerke nalazi se tri četvrtine sadržaja proteinâ, kao i najveći deo vitaminâ i mineralâ. Ukoliko, u međuvremenu, pada i kiša, pokošena masa ostaje na zemlji još duže, uz ispiranje najvažnijih hranljivih sastojaka. Svemu tome treba dodati i činjenicu da dugo zadržavanje pokošene mase na livadi (zbog nepovoljnih vremenskih prilika) ometa regeneraciju biljaka, a ukoliko one i prorastu kroz otkose, zakasnelim sakupljanjem sena dodatno se oštećuju mlade biljke.

Zbog svih nabrojanih problema, neki od naših malih farmera više godina unazad prvi otkos lucerke konzervišu u formi silaže ili senaže. Ovakav postupak je na velikim farmama usvojen još ranije, zahvaljujući školovanom kadru koji primenjuje mnoga savremena dostignuća. Osim prvog, često se i poslednji (jesenji) otkos lucerke silira, jer su vremenski uslovi u jesenjem periodu takođe nepovoljni za spremanje sena.

Međutim, *siliranje lucerke* nije tako jednostavan postupak kao što je to u slučaju cele kukuruzne biljke. Naime, lucerka sadrži znatno manje šećera i znatno više proteina i mineralnih materija, te se ne može silirati uobičajenim postupkom. Otežavajuća okolnost je i visok sadržaj vlage, koji u optimalnim fazama razvića lucerke može da bude 80, pa i više procenata. Jedini način da se od ove kulture dobije *kvalitetna silaža (bez korišćenja različitih dodataka ili konzervanasa)* jeste da se pokošena masa pre siliranja provene (prosuši) do nivoa vlage od oko 60-65 %. Usled gubitka vlage provenjavanjem dolazi do relativnog povećanja sadržaja šećera potrebnog za fermentaciju, a povećani sadržaj suve materije deluje depresivno na štetne mikroorganizme. Još jačim provenjavanjem (do procenta vlage od oko 55 % ili niže) dobija se *senâža* –

hranivo koje se po svojim karakteristikama nalazi između sena i silaže. Dužina trajanja provenjavanja zavisi od intenziteta sunčeve toplote i može da iznosi od nekoliko sati, pa do više od jednog dana. Optimalan nivo vlage u prosušenom materijalu (po praktičnim preporukama) je onaj kada se pri stiskanju lišća još uvek ne čuje karakterističan šuštavi zvuk, a mesto preloma stabljike je vlažno - ali bez kapljica rose.

Osnovni problem pri spremanju silaže od provenulog materijala je otežano sabijanje, jer je prosušeni materijal dosta elastičan. Zbog toga provenulu masu treba bolje usitniti nego u slučaju kada se silira materijal sa prirodnim sadržajem vlage. Praktične preporuke su, da pri korišćenju zelene lucerke za siliranje, dužina seckanja bude 3-5 cm, za provenuli materijal sa oko 30-35 % suve materije 2-3 cm, a pri pripremanju senaže svega 0,7-1,5 cm. Naročitu pažnju treba obratiti na što bolje gaženje silaže u cilju istiskivanja vazduha, dobro pokrivanje folijama, kao i dodatno opterećivanje silirane mase. U ovu svrhu koristi se sloj zemlje, peska, stare traktorske gume ili drugi predmeti koji su teški i koji neće oštetiti foliju. Na nekim farmama se praktikuje da se naknadno, preko silaže ili senaže spremljene od lucerke, u jesen silira sloj od cele kukuruzne biljke. Ova vrsta silaže je znatno teža, te dodatno opterećuje lucerku. Pored toga, biljni sokovi koji se oslobađaju iz kukuruzne silaže, bogati mlečnom kiselinom i šećerima, sakupljaju se u lucerki i time potpomažu njeno konzervisanje.

Ukoliko se zbog vremenskih uslova provenjavanje ne može izvesti, za obezbeđivanje optimalnih uslova za vrenje silaže preporučuje se korišćenje ugljenohidratnih hraniva, u tipu prekrupе kukuruza, suvih repinih rezanaca, melase i sl. Ova hraniva se koriste u količini od 5-8 % u odnosu na zelenu masu i u startu obezbeđuju potrebnu količinu šećera za previranje u mlečnu kiselinu. Pored toga, neka od nabrojanih hraniva vezuju višak vlage, te i u tom smislu pozitivno doprinose kvalitetu silaže. U cilju postizanja što boljih rezultata, preporuka je da zrnasta hrana ili suvi rezanci budu što bolje usitnjeni i što bolje raspoređeni

po masi koja se silira. Pri korišćenju melase, zbog njene sirupaste forme, neophodno je da se najpre rastvori sa 2-3 dela vode, a zatim da se što ravnomernije prska. Ovakva vrsta dodatka povećava vlažnost silaže, pa u startu treba prosušiti biljnu masu u većem stepenu.

Pored ovih mogućnosti, u Evropi se koriste hemijski konzervansi na bazi mešavine mravlje i propionske kiseline, koji u startu zakiseljavaju siliranu masu do potrebnog nivoa i time obavljaju potpuno konzervisanje. I pored visoke efikasnosti, ova vrsta dodataka je jako skupa, te za nas nema značaj. Nasuprot tome, na našem tržištu se mogu nabaviti bakterijski inokulanti, odnosno svojevrsna „maja” koja potpomaže brže odvijanje fermentacije i stvaranje većih količina mlečne kiseline kao prirodnog konzervansa.

U cilju postizanja maksimalnih rezultata, biljni materijal koji se inokuliše treba obavezno provenuti bar do nivoa vlage od oko 65 %, a još je bolje da se u masu ravnomerno doda i 5-8 % kukuruzne prekrupе. Ovakva silaža će, pored boljeg kvaliteta imati i veću hranljivu vrednost, a povećan sadržaj suve materije je jako važan za pravilnu ishranu visokomlečnih grla.

(Nedeljko Pipović, dipl.ing.)

Tehnologija proizvodnje rasada kupusa za kasnu proizvodnju

Kupus spada u povrtarske vrste kod kojih je početak proizvodnje definisan rasadničkim periodom. Od kvaliteta proizvedenog rasada kupusa zavisice njegovo primanje, dobar početni porast i zdravstveno stanje nakon rasađivanja. Gajenje kupusa iz rasada je najrasprostranjenija tehnika. Mlade biljke se mogu proizvesti u stakleniku, plateniku i na otvorenom polju, na gredicama, u saksijama, hranljivim kockama i kontejnerima. Rasad kasnog kupusa se najčešće proizvodi na otvorenom polju. Bitno je da je zemljište ili zemljišni supstrat dezinfikovano. Otvorenu leju treba pripremiti

barem jednu nedelju ranije da bi se pospešilo brzo i ujednačeno nicanje. Ne treba gajiti vrste iz familije Brassicaceae (kupusnjače) na istoj njivi tokom četiri godine, jer će doći do zdravstvenih problema. Rotiranje kupusa, karfiola, kelja pupčara, brokole ili rotkvice nije plodored, jer svi pripadaju istoj familiji. Sve ovo važi i za mesta gde gajimo rasad bez obzira da li ga proizvodimo na njivi ili u plasteniku.

Sve češće se rasad proizvodi u kontejnerima, po sistemu zaštićenog korenovog sistema. Ova proizvodnja se odlikuje povećanim brojem biljaka u odnosu na tradicionalni način gajenja, što zahteva i visoko kvalitetne supstrate. Najčešće su to oplemenjeni prirodni treseti i komposti sa raznim mineralima (zeoliti). U konternejskoj proizvodnji rasada koriste se kontejneri i saksije različitih zapremina i to 35, 50, 90 cm³. Rasad se najbolje razvija kada se gaji pri zapremini ćelije od 90 cm³. Biljke proizvedene na ovaj način, kod rasađivanja manje boluju tj odmah nastavljaju porast i razviće.

Kod proizvodnje gustog rasada tj rasada golih žila sa 3-4 g semena/m², koji se ne pikira i sadi u fazi 4-6 listova, potrebno je pre čupanja rasada za rasađivanje, rasad zaliti da što više zemlje ostane na korenu.

Za setvu koristimo uvek sortno seme koje treba da ima dekleraciju o poreklu, zdravstvenom stanju i semenskim kvalitetima iz neoštećene originalne ambalaže.

(Slavica Kodžopeljić, dipl.ing.)

Zaštita lucerke

Nakon skidanja prvog otkosa neophodno je izvršiti pregled lucerišta i ako je registrovano

prisustvo larvi lucerkine bube potrebno je primeniti insekticide.

Zaštita povrća

U narednom periodu neophodno je nastaviti sa zaštitom povrća od prouzrokovala

plamenjače i crne pegavosti_ primeniti neke od fungicida: Curzate M-WG, Ridomil gold, Equation pro, Signum, Acrobat MZ WG idr.

Takođe, neophodno je tretiranje protiv krompirove zlatice, koje treba obaviti po piljenju larvi preparatima: Actara 75WG, Tonus, mospilan 20-SP, Calypso 480-SC.

Neophodno je dodati insekticid za suzbijanje lisnih vašiju (Actara 25-WG, Mospilan 20-SP, Tonus ili neki piretroid). Prilikom primene ovih preparata obavezno voditi računa o karenci.

(Slavica Dželatović, dipl.ing.)

Traminac

Za one ljubitelje vina koji veruju u to da imaju veoma izgrađen ukus traminac je najbolji izbor. Sa svojim naglašenim muskatnim mirisom i prefinjenim ukusom spada u sam vrh poželjnih belih vina.

Određiti tačno nastanak vinove loze iz porodice traminac nije baš najjednostavnije usled veoma nestabilnog genoma. Veruje se da potiče iz severne Italije u Tirolskim Alpima, blizu sela Tramin u Alto Adidu, gde je prvi varijetet ove sorte rastao u okolini ovog mesta. Imao je list i bobice zelene boje veoma nalik na savagnin blanc sa kojom se zbog svog nastanka često dovodi u vezu. Prvi zapisi o njemu datiraju iz 1000. godine odakle se proširio preko Rajne do Alzasa. Trminac, kao i pinot noir, sklon je mutacijama.

Jedna od tih mutiranih loza, još pre nekoliko vekova, dala je grozdove tamno roze-braon boje sa pegavim bobicama. Ova mutacija je dovela do pojave sorte crveni traminac ili savagnin rose.

Populacija Traminaca sadrži više varijacija i klonova. Danas su kod nas najpoznatiji klonovi selekcionisani u Nemačkoj i to: Traminer roter (Traminac crveni) i Gevurztraminer (Traminac mirisni). Ovi klonovi se u Francuskoj nazivaju traminer musque, traminer parfume odnosno traminer aromatique; u Nemačkoj roter traminer; odnosno gewürztraminer u Italiji traminer rose, traminer rosso i traminer aromatico. Krajem XIX veka, Alzašani su počeli da ovo vino zovu gewürztraminer iako je tek 1973. godine ovo ime zvanično odobreno. Reč gewürz na nemačkom znači „začinjen“ ali, s obzirom na brojne sinonime, tačniji prevod bio bi „mirisni“ (parfemski). Gewürztraminer je sigurno, doživeo najveći uspeh u Alzasu ali čak i tamo, mnogi proizvođači mu daju manju važnost u odnosu na neke komercijalnije sorte tako da se ne dobija uvek očekivani kvalitet.

Gevurztraminer je jedan od najkarakterističnijih vinskih varijeteta koga čak i laik može lako da prepozna po njegovom snažnom, aromatičnom mirisu. Najviše na razvoju ovih klonova su postigli Francuzi i Nemci, dok je ime ostalo nemačkog porekla. Zasadi traminca ima i širom istočne Evrope, ali se vina nisu pokazala baš preterano uspešno. Međutim, u Iloku u Hrvatskoj postignuti su zavidni rezultati sa kvalitetom grožđa i vina dobijenog od ovih klonova Traminaca.

(Vladan Trandafilović, dipl.ing.)

Ljuštenje oranica

Ljuštenje - ugarenje je plića obrada zemljišta neposredno posle ubiranja ranih preduseva (obično strnih žita), u svrhu stvaranja plitkog rastresitog sloja na površini. Osnovni zadaci ljuštenja oranice su bolje primanje i čuvanje vlage; zaoravanje žetvenih ostataka, uništavanje poniklih korova, ometanje porasta višegodišnjih korova, provociranje semena korovskih i gajenih biljaka koje se potom uništavaju osnovnom obradom, stvaranje uslova za formiranje mrvičaste strukture i biološke zrelosti zemljišta, dovođenje zemljišta u stanje ugarnosti, lakše i kvalitetnije izvođenje osnovne obrade uz smanjenu potrošnju energije.

Ljuštenje oranice treba obaviti odmah posle žetve ili istovremeno sa žetvom, znači, po mogućnosti i stog dana. Ovo je veoma značajno zbog toga što u vremenu žetve zemljište još sadrži izvesne količine vode, što omogućava kvalitetno izvođenje ove mere. Posle žetve zemljište ostaje bez pokrivača, značajno se povećava isparenje vode, oranice se isušuje, što otežava ili potpuno onemogućava ljuštenje. Potrošnja energije se povećava, a učinak se smanjuje. Ako ipak nema mogućnosti da se ljuštenje obavi odmah posle žetve i površinski sloj zemljišta isuši, tada je bolje sačekati kišu koja će prokvasiti sloj do dubine ljuštenja. Ako kombajn ostavlja slamu u trakama, pre ljuštenja treba je usitniti tarupom ili sitnilicom i ravnomerno rasturiti po površini zemljišta. Najbolje rešenje je kada je kombajn opremljen sečkom i istovremeno sa žetvom sitni slamu i raspoređuje u širinu rada hedera. U tom slučaju ljuštenje može da se obavi istovremeno sa žetvom. Dubina ljuštenja zavisi od tipa zemljišta, klimatskih i vremenskih prilika, vlažnosti zemljišta i količine žetvenih ostataka. U zavisnosti od navedenih činilaca, dubina ljuštenja je od 10-15 cm. Vlažnost ljuštenog zemljišta se povećava usled narušavanja kapilariteta, a time se sprečava isparavanje.

Osim toga, posle ljuštenja zemljište može bolje da upija vodu za vreme padavina. Spaljivanje slame i drugih biljnih ostataka neopravdano je sa agronomskog stanovišta i nanosi velike štete sa dugotrajnim posledicama. Time se gube značajne količine organske materije i sav azot, a ubrzava se opadanje sadržaja humusa u zemljištu.

(**Srdan Cvetković, dipl.ing.**)

Navodnjavanje kukuruza

- Obično se smatra da je kukuruz otporan prema suši i da ekonomično troši vodu, jer ima mali transpiracioni koeficijent 250-400
 - međutim, pošto stvara veliku vegetativnu masu, daje visoke prinose i ima dugačak vegetacioni period u toku prolećno – letnjih toplih meseci, kukuruz troši velike ukupne količine vode
 - u nedostatku vode uspešno prebrodi sušu, ali daje niske prinose,
 - dobro iskoristi minimalne padavine zahvaljujući obliku i položaju lista i adventivnom korenu
 - u navodnjavanju je kukuruz posebno zastupljen u visokom procentu
 - gaji se za zrno, i zelenu stočnu hranu (silazu), kao postrni usev za silazu
 - koristi se u ishrani stoke i živine, kao važna tehnička sirovina
 - skrob
 - alkohol i dekstrin
 - brašno i pahuljice u ishrani ljudi
- prosečno troši 450-530 mm
- Najviše zahteva i troši vode u periodu 7-10 dana pre metličanja do završetka oplodnje*
- Najveće smanjenje prinosa u zrnu prouzrokuju nedostaci pristupačne vode u fazi cvetanja, uključujući metličanje, svilanje i polenizaciju*
- od nicanja do faze 7-8 listova kukuruz iskoristi 11-12% od ukupno potrebnih količina vode
- do metličanja utroši 19-20%, potom do cvetanja potrošnja vode je 22-23%, u

četvrtom periodu od cvetanja do završetka oplodnje utroši 28-30% uz isdnevni utrošak, 15-20% utroši se u periodu nalivanja zrna

Deficit vode uslovljava nedovoljnu oplodnost, krezubost na klipovima

Kukuruz je naročito osetljiv na visoke temperature vazduha 32-35 °C i niska relativna vlažnost ispod 30% nepovoljni su za oplodnju, te se preporučuju osvežavajuća zalivanja.

ZALIVNI REŽIM

1. po kritičnim fazama razvika

jedno zalivanje u fazi 7-8 listova, pre metličanja, po završetku oplodnje i u nalivanju zrna

dva zalivanja pre metličanja, po završetku oplodnje i u nalivanju zrna

-zalivni režim po spoljašnjim znacima (boja lista, uvijanje listova, otvorenost-zatvorenost stoma)

- koncentracija ćelijskog soka

2. prema vlažnosti zemljišta

tehnički minimum 60-65% PVK

3. Vodni bilans Bioklimatski metod

bioklimatski koeficijent za područje Vojvodine 1,5 m³/ha za svaki stepen srednje dnevne temperature vazduha

- optimalnu vlažnost zemljišta treba održavati do dubine od 60 cm

april 20 mm juli 110 -120mm

maj 30-70 mm avgust 100-120 mm

jun 120-130 mm septembar 50-

60 mm oktobar 30 mm

Max. dnevni utrošak (ETP) 5-7mm u zavisnosti od uslova godine javlja se u fazi metličanja do završetka oplodnje

izmene u proizvodnom procesu

- pomeranja roka sadnje i u drugoj polovini maja
- gustina sklopa zavisno od hibrida
- gajenje useva ozime međusezonske setve za zelenu stočnu hranu ili zelenišno đubrivo (siderat) 25/35 t/ha kvalitetne zelene mase , koja se skida krajem aprila i početkom maja-gajenje u postroj setvi za zrno i zelenu masu

specifičnosti navodnjavanja semenskog kukuruza

Semenski kukuruz se gaji u svim rejonima naše zemlje , skoro sva proizvodnja je u uslovima navodnjavanja , jer je neophodno proizvoditi planirane količine kvalitetnog semena

Poterbe za vodom semenskog kukuruza manje su od merkantilnog , jer je semenski kukuruz manji po habitusu ima manju vegetativnu masu. Proizvodi se od roditeljskih komponenti -linija, koje su osetljive na deficit vlage pa je neophodno sprovesti zalivni režim sa izvesnim specifičnim razlikama

Za uspešnu proizvodnju kvalitetnog semena presudno je ujednačeno nicanje roditeljskih komponenti , pre svega kod hibrida gde se roditeljske komponente seju u različito vreme. Stvoriti uslove za istovremeno svilanje i metličenje roditeljskih komponenti da bi se uspešno obavila oplodnja

Prvo zalivanje odmah posle sadnje sa manjom zalivnom normom 20 -30 mm

*Viši tehnički minimum vlažnosti 70 % PVK
hidrofitotermički indeks 0,18*

semenski kukuruz treba obavezno zaliti u vreme čupanja metlice troši znatne količine vode.

(Valentina Aleksić, dipl.ing.)

UPOZORENJE!

(kolegama zaštitarima na terenu, lekarima i poljoprivrednicima)

U slučaju namernog i nenamernog trovanja sa pesticidima hitno je potrebno obratiti se:

**Centru za kontrolu trovanja
VOJNOMEDICINSKA AKADEMIJA
Beograd, Crnotravska 17
011/36-08-440, 36-08-122**

Ovo je jedina ustanova u Srbiji koja 24 sata dnevno, svih 365 dana u godini, preko telefona ili neposredno, na Klinici za toksikologiju, pruža neophodne informacije i leči od svih vrsta akutnih trovanja.

Pregled cena sa zelene i stočne pijace u Zaječaru za period 24. – 31. maj 2010. god.

VOĆE			Cena (din.)				
R.Br.	Proizvod	Poreklo	Jed. mere	Min.	Max.	Domin.	Ponuda
1	Ananas (sve sorte)	Uvoz(Indija)	kg	100	100	100	vrlo slaba
2	Banana (sve sorte)	Uvoz(Turska)	kg	90	100	100	prosečna
3	Jabuka (Greni Smit)	Domaće	kg	130	130	130	vrlo slaba
4	Jabuka (Jonagold)	Domaće	kg	120	140	130	vrlo slaba
5	Breskva	Domaće	kg	80	100	100	prosečna
6	Kajsija	Domaće	kg	140	160	160	prosečna
7	Kivi (sve sorte)	Uvoz(Turska)	kg	150	150	150	vrlo slaba
8	Lešnik (očišćen)	Domaće	kg	700	700	700	prosečna
9	Limun (sve sorte)	Uvoz(Turska)	kg	130	150	130	slaba
10	Orah (očišćen)	Uvoz(Gračka)	kg	70	100	90	prosečna
11	Orah (očišćen)	Domaće	kg	500	500	500	slaba
12	Smokva (suva)	Uvoz(Turska)	kg	300	350	300	prosečna
13	Trešnja (sve sorte)	Domaće	kg	100	150	150	prosečna
14	Šljiva (suva)	Domaće	kg	300	300	300	slaba
POVRĆE							
1	Blitva (sve sorte)	Domaće	veza	20	25	20	slaba
2	Celer (sve sorte)	Domaće	kg	200	200	200	vrlo slaba
3	Cvekla (sve sorte)	Domaće	kg	30	35	30	vrlo slaba
4	Krastavac (salatar)	Domaće	kg	100	100	100	prosečna
5	Krompir (beli)	Domaće	kg	25	35	30	prosečna
6	Krompir (crveni)	Domaće	kg	25	35	30	prosečna
7	Krompir (mladi)	Domaće	kg	60	80	70	prosečna
8	Kupus (mladi)	Domaće	kg	50	50	50	prosečna
9	Luk beli (mladi)	Domaće	veza	20	40	30	prosečna
10	Luk crni (mladi)	Domaće	veza	20	20	20	prosečna
11	Paprika (ljuta)	Uvoz(Makedonija)	kg	100	100	100	prosečna
12	Paprika (ostala)	Uvoz(Makedonija)	kg	180	180	180	slaba
13	Paradajz (sve sorte)	Uvoz(Makedonija)	kg	100	140	130	prosečna
14	Pasulj (beli gradištanac)	Domaće	kg	160	220	170	prosečna
15	Pasulj (beli tetovac)	Domaće	kg	160	170	170	prosečna
16	Pasulj (beli)	Domaće	kg	150	150	150	prosečna
17	Pasulj (šareni)	Domaće	kg	160	180	160	prosečna
18	Pečurke (šampinjoni)	Domaće	kg	150	150	150	prosečna
19	Rotkvica (sve sorte)	Domaće	veza	20	20	20	prosečna

ŽITARICE		Jed. mere	Min.	Max.	Domin.	Ponuda
1	Kukuruz (okrunjen, prirodno sušen)	kg	16	18	16	slaba
2	Pšenica	kg	16	16	16	vrlo slaba
3	Stočni ječam	kg	20	20	20	vrlo slaba

ŽIVA STOKA

1	Jagnjad	kg	180	200	190	dobra
2	Jarad	kg	160	180	170	prosečna
3	Koze	kg	60	80	70	slaba
4	Ovca	kg	70	90	80	slaba
5	Prasad	kg	180	200	190	dobra
6	Prasad	kg	180	200	190	dobra
7	Tovljenici	kg	100	120	110	slaba

Za bliža objašnjenja i informacije možete se obratiti savetodavcima PSS „Agroznanje”Zaječar

IZDAJE: POLJOPRIVREDNA STRUČNA SLUŽBA „AGROZNAJJE” D.O.O. ZAJEČAR, 19000 ZAJEČAR, UL. NIKOLE PAŠIĆA 37/4, TEL.: +381 19 436-865; Fax.: +381 19 429-185

Glavni i odgovorni urednik: Vladan Trandafilović, spec.ampelografije,

Tehnički urednik: Vladan Trandafilović, spec.ampelografije,

Tekstove priredili:

Slavica Kodžopeljić, dipl.ing. – Stručni saradnik za povrtarstvo,

Nedeljko Pipović, dipl.ing. – Stručni saradnik za stočarstvo,

Vladan Trandafilović, spec.ampelografije – Stručni saradnik za voćarstvo i vinogradarstvo,

Srdan Cvetković, dipl.ing. – Stručni saradnik za ratarstvo,

Valentina Aleksić, dipl.ing. – Stručni saradnik za melioracije zemljišta,

Slavica Dželatović, dipl.ing. – Stručni saradnik za zaštitu bilja (DIREKTOR)

TIRAŽ: 300 PRIMERAKA

